Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч: 10. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 16-го СІЧНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 16, 1982 No. 10. VOL. LXXXIX.

УНС ПІДТРИМУЄ АМЕРИКАНСЬКУ ПОЛЬОНІЮ

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Головний предсідник Українського Народного Союзу д-р Іван О. Флис у листі з п'ятниці 8-го січня до Алойзіюса А. Мазевского, президента Польського Американського Конґресу і Польського Національного Союзу З'єднаних Стейтів Америки, висловив в імені УНСоюзу повну підтримку американській Польонії в її обороні „Солідарности" і цілого польського народу.

Предсідник найбільшої і найстаршої в Америці української установи сказав в листі:

„Дорогий Пане Президенте! Наше все членство у кількості 85,000 осіб бажає переслати Вам найтепліші вияви нашої солідарности з усім польським народом у його сучасній боротьбі проти совєтської тиранії і противтручання в справи польського народу. Ми підтримуємо намагання Польського Американського Конґресу і цілої польсько-американської громади „Польонія" вивести трагедію польського народу перед очі всього вільного світу.

Американські українці дивляться з подивом і пошаною на польсько-американську громаду і особливо на польський народ, і ми обіцяємо свою допомогу.

Українці схвалюють заходи „Польонії" і дивляться з гордістю на способи, якими „Польонія" відгукнулася на потреби своїх братів і сестер у краю, і ми готові допомогти „Польонії" в її заходах захистити фундаментальні людські та національні права польського народу".

Школа в Нюарку святкуватиме Роковини Державности 22-го січня

Нюарк, Н.Дж. (А.К.). — Українська католицька школа св. Івана Хрестителя тут буде святкувати День української незалежности в п'ятницю, 22-го січня; піднесення українського і американського прапорів о годині 8:45 ранку. О годині 9-їй для учнів школи, учительського складу, батьків та гостей буде відправлено у місцевій церкві Службу Божу. Після того відразу відбудеться святкова церемонія, присвячена події проголошення української державности, в залі школи. Отець-парох Михайло Кучмик служитиме Службу Божу і виголосить свято. Після урочистостей відзначення соборности й самостійности України шкалярі дістануть свої шкільні свідоцтва і їх відпустять додому на решту дня.

Д-р Петро Саварин обраний університетським канцлером

Едмонтон, Альберта. — Відомий український-канадський діяч адвокат Петро Саварин був обраний тут 24-го листопада канцлером Альбертського університету і предсідником університетського Сенату 20-го листопада. Він розпічне своє традиційно чотирирічне урядування як канцлер 1-го липня ц.р., а пост голови Сенату університету він обійме вже в квітні цього року.

Д-р Петро Саварин

Мешканець Едмонтону, адв. П. Саварин вже був сенатором університету раніше, як також членом Ради губернаторів університету в роках 1972-78. Він студіював у цьому університеті і здобув бакалярат і докторат з права, ставши членом Правничої палати в 1957 році.

Д-р П.Саварин відкрив свою власну адвокатську канцелярію в 1957 році; в 1974 році дістав звання Королівського дорадника. Активний незвичайно в громадському, політичному, науковому та культурно-мистецькому житті, він є членом управ або головою багатьох установ, інституцій і організацій. Так він є провінційним президентом Альбертської прогресивно-консервативної Асоціації, президентом цієї ж Асоціації на Едмонтон-схід і багатьох інших. З канадсько-українських установ — П.Саварин був президентом Канадського Українського Комітету (КУК) Едмонтонського відділу, є президентом Екзекутиви Канадської Фундації Українських Студій та низки інших важливих організацій, що їх часто-густо був членом основником. До цих, наприклад, належить Альбертська Культурна Спадщина і рада. Д-р П. Саварин є також активно заангажований у підготовці нової Канадської конституції, будучи співпредсідником провінційного комітету, що подавав внески й поради про нову конституцію до Спільного Комітету канадського Сенату і Палати громад в Оттаві (Joint Senate-Commons Committee on the New Canadian Constitution). Обидва ці пости — канцлера і предсідника, — які д-р П. Саварин незабором займе, дадуть йому змогу працювати знову ближче з студентською канадською молоддю, з якої виломяться у майбутньому лідери країни, і тому цю ділянку своєї громадської праці уважає д-р П.Саварин дуже важливою, кладучи натиск особливо на потребу вивчення студентами гуманістичних наук („ліберал арт"), навіть тими, що йдуть у вузькоспеціялізовані ділянки.

ЗВЕРНЕННЯ

УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЄРАРХІЇ В З'ЄДНАНИХ СТЕЙТАХ АМЕРИКИ З НАГОДИ ТИЖНЯ МОЛИТОВ ЗА ХРИСТИЯНСЬКУ ЄДНІСТЬ

Від 17-го до 24-го січня 1982 року

Високопреподобні і Всечесніші Отці, Преподобні Члени Монаших Чинів, Дорогі в Христі Браття і Сестри!

Це могло статись тільки за порушенням Св. Духа, який надхнув о. Пола Ватсона, єпископального священика, який згодом став католиком і заснував Чин Покутників, щоб започаткувати в січні 1908 року молитви за з'єднання, які він назвав „Октави Церков нової Єдности". Тепер цей рух є знаний як Тиждень Молитов за Християнську Єдність.

Ми, українці, все плекали нашу братню любов до своїх православних Братів, але після Другого Ватиканського Собору богословський погляд поширився, включивши всіх християн, як членів Церкви. Собор висунув думку, що в Церкві є різні ступені членства, які ждуть своєї черги, щоб стати повними членами в єдності всіх членів. Другий Ватиканський Собор признав всім частинам східного християнства статус церков і закликає нас дивитися на всі протестантські деномінації, як на такі, що належать до одної Церкви, основаної Ісусом Христом.

Беручи до уваги цей новий погляд, що було колись для католиків заборонено, тепер є можливим, а саме: молитись разом з не-католиками християнами в екуменічних молінь. Ми, отже, можемо сказати, що в всі, які охристилися в Господа нашого Ісуса Христа, входять, як живі цеглини в конструкцію Божої будівлі, що нею є Церква. (Пор. 1 Тим. 3:15, Еф 2:21-22).

Тому ми бажаємо, щоб у всіх церквах наших епархій відбувся Тиждень Молитов за Християнську Єдність в днях від неділі, 17-го січня, до неділі, 24-го січня 1982 року. Крім відповідних проповідей, треба ще влаштувати в догідний час протягом цілого тижня Богослужби, як Акафисти, Молебні.

В той самий тиждень припадає щорічне відзначування проголошення Незалежности і Соборности України 22-го січня. Ця нагода повинна особливішим способом спонукати до гарячих молитов за свободу і незалежність нашого терплячого Народу.

Єднаючи молитви за церковну єдність усіх християн, ми повинні із глибини наших сердець просити Господа за братолюбіє поміж нами, за згоду в наших громадах, товариствах і родинах. Просім також Господа нашого Ісуса Христа за ласку привернення єдности двох віток наших Церков — Католицької і Православної, такої єдности, як вона була за нашого хрестителя св. Володимира Великого. В поодиноких місцевостях дуже рекомендуємо, щоб ті моління відбувались спільно з нашими православними Братами.

Як християни, живімо надією, що прийде день, коли всі будуть разом в Божій святині досконало злучені в Бозі. Дай Боже, щоб наші молитви протягом Тижня Молитов за Християнську Єдність наблизили нас до тієї цілі.

Нехай благословення Всемогучого Бога, Отця, Сина і Святого Духа зійде на вас і буде з вами усі дні вашого життя.

† Стефан
Архиєпископ-Митрополит
† Василь
Єпископ Стемфордський
† Інокентій, ЧСВВ
Єпископ Чикагський
† Роберт
Єпископ-помічник
Філядельфійського Митрополита

У столиці розбився великий літак

Вашінгтон. — Сімдесят вісім осіб загинуло в катастрофі літака, в середу, 13-го січня, тут, коли великий джет типу Боїнг 737 з Флоридської повітряної лінії розбився о 4-ій годині по полудні об міст на 14-ій вулиці і впав у води Потомак рівер, де відразу потонув, потягнувши в льодову могилу майже всіх своїх пасажирів і залогу. Врятувалося лише 5 осіб з розбитого літака. Це були ті щасливці, які перебували недалеко від прорваного отвору в літаку і, хоч поранені, але видісталися з літака самотужки.

На поверхні напівзамерзлої ріки Потомак їх виратували гелікоптери та інші рятункові залоги, включно з одним випадковим перехожим. Були жертви також на мості, яким проходить одна з головних магістралей міста і якою якраз їхало додому безліч авт, переважно працівників по урядових бюрах і установах столиці ЗСА. Цього дня через погану погоду і густий сніг, що падав і мав падати, — як передбачали метеорологи, ще далі, ці працівники вихали з бюр вчасніше звичайної години закінчення праці.

Літак якраз знявся з Національного летовища під час снігової і мав скерувати-ся до Тампи, Флорида, але, — як здогадуються, — через часткове замерзлий розгінний шлях і через льодову плівку на крилах не зміг набрати потрібного розгону. Для пілота, видно вже не було можливости стримати літак, а, піднявшись без відповідного розгону в повітря, джет почав знижуватися і зачепив міст, над яким мав пролетіти, зрізавши верхи великої тягарівки і п'яти особових авт, спричинивши смерть і поранення кількох осіб.

Досліди причин цієї катастрофи і правильности чи неправильности потягнень пілота, контрольної вежі руху літаків, керівництва летовища тощо, триватимуть ще деякий час. А для родин жертв цієї катастрофи — трагічний обов'язок поховати цих пасажирів розбитого джета.

Польський комуністичний уряд відкидає вимоги Заходу

Варшава, Польща. — Перший заступник прем'єра польського комуністичного уряду й голови польської правлячої хунти генерала Войцеха Ярузельського, Мечислав Раковскі, заявив у пресовому інтерв'ю, що вимоги Заходу змагають до реставрації відносин у Польщі з-перед 13-го грудня, тобто з часу перед впровадженням воєнного стану в Польщі, й уряд на них погодитися не може.

Раковскі поінформував, що уряд приготовляє коло 30 різних нових законів, які стануть базою для нової системи в Польщі. Після впровадження тих законів, пообіцяв Раковскі, держава буде функціонувати зовсім інакше, як дотепер. Раковскі пообіцяв, що в новій польській системі буде місце і для незалежної системи профспілок, але він сказав, що це не мусить бути „Солідарність", як і Лех Валенса не мусить бути її провідником. Взагалі про Валенсу він висловився зневіжюче: „Без своїх дорадників Валенса багато не значить. Події переросли його. Тяжко трактувати деякі його концепції серйозно". Раковскі відмовився уточнити, як мала б та нова профспілкова система виглядати. „За скоро про це говорити", — сказав він, з чого ясно, що комуністичний уряд не поспішатиме з тією справою.

Зате він категорично відкинув пропозиції Заходу для задовільної полагоди польської кризи. Він вибшов зі ствердження, що фактично пропозиції Заходу покриваються з тими, які він почув від міністра закордонних справ Західної Німеччини Ганса-Дітріха Геншера в часі зустрічі з ним останньо в Бонні. А це є: відкликати воєнний стан, звільнити арештованих, число яких офіційні чинники подають коло 5,000, та розпочати діялог з Католицькою Церквою і „Солідарністю". На думку уряду це неможливе, як сказав Раковскі. „Виконання будь-котрої з тих трьох вимог довело б до відновлення ситуації з-перед 13-го грудня, а це значить, що Захід не розуміє, що діялося в Польщі перед 13-им грудня з точки зору інтересів польської держави. Отже постає питання: що криється за тими трьома вимогами? Може Захід хоче, щоб Польща стала розсадником напруження. Воєнний стан проголошено з метою закінчити зростаючу анархію і розвал польської економіки. Цей крок був конче потрібний. Коли Захід вимагає від нас зміни воєнного стану, то це звучить цинічно", — сказав Раковскі.

Зі слів Раковского ясно що покищо немає мови про знесення воєнного стану, а також всіх інших пропозицій Заходу комуністичний уряд не бере до уваги.

ЗСА ПРОПОНУЮТЬ ЗАГОСТРИТИ САНКЦІЇ ПРОТИ СССР

Вашінгтон. — Лоренс Брейді, помічник Секретаря торгівлі ЗСА, у своєму публічному виступі в Сан Франсиско, Каліфорнія, з'ясував актуальні цілі Уряду ЗСА про торгівлю з СССР, а зокрема продаж високоякісних електронічних виробів Заходу. Він подав про дальші американські заходи для додаткового обмеження того рода торгівлі.

Брейді подав, що Уряд ЗСА перевів ревізію своїх поглядів і прийшов до ствердження, що Захід користає замало з тієї торгівлі, а зате Совєтський Союз не лише отримує надмірні матеріяльні користі, але й завдяки інструментам, набутим на Заході і модерній технології припіщує й удосконалює своє озброєння, яке він відтак уживає для зміцнення політичного тиску на уряди західних країн та на країни „третього світу". Брейді заповів, що ЗСА й на далі блокуватимуть побудову газопроводу з середнього Сибіру до Західної Европи, який є тепер головною ціллю Москви. При помочі побудови того газопроводу Москва плянує не лише по-в'язати західньоевропейську економіку з економікою Совєтського Союзу і узалежнити її від постачання енергії з Совєтського Союзу, але також політично використовувати це. Брейді сказав: „Ми зобов'язалися обмежити безпосередні й посередні внески нашими засобами до розбудови совєтської мілітарної сили і ми також зобов'язалися знаходити способи зредукувати совєтський вплив на економіки несовєтського світу."

Брейді виступав на форумі Крайової асоціяції фабрикантів, центрального об'єднання американської індустрії і його інформації та аргументування мали офіційний характер. Насвітлюючи широке політичне тло совєтсько-західних стосунків, Брейді сказав: „Від Заходу вимагають, щоб він вложив величезні нові інвестиції в розбудову совєтської економіки, а одночасно з тим дуже мало, або й взагалі ніякі користі з цього не здійснилися".

Урядові агентства Уряду ЗСА на підставі найновіших джерел і даних ствердили, що Совєтський Союз матиме біля п'яти більйонів річно чистого прибутку з продажу природного газу Заходові, що дасть йому змогу набути на Заході найновіші компютори й електронічні вироби та взагалі високу технологію для воєнного вжитку.

Накінець Брейді поінформував, що обмеження продажу високої технології Совєтському Союзові не вплине на продаж матеріялів і виробів для мирного вжитку з ЗСА до СССР, який буде значно збільшений.

Автоюнія робить концесії фабрикантам

Дітройт, Миш. — Вперше в історії американського профспілкового руху автомобільна юнія погодилася на скорочення різних матеріяльних користей з метою обнизити кошти продукції американських авт, а таким чином і їхні ціни та причинитися до піднесення продажу американських авт, який постійно падає.

Згода на це запала формально на нарадах між головою автомобільної юнії, Даґлесом Фрейзером і предсідником найбільшої американської автомобільної компанії Дженерал Моторс. Таку саму пропозицію поставило керівництво юнії другій по величині американській автомобільній спілці, Фордові. Речник Дженерал Моторс заявив, що слідуючого дня після підписання формального контракту буде обнижена ціна всіх авт. Сума обнижки залежатиме від суми концесій, на які погодяться робітники.

Вже від довшого часу керівництво автомобільних заводів і незалежні американські економісти згідно підкреслювали, що заробітна платня автомобільних робітників і їхні інші матеріяльні користі роблять американське авто неконкурентним у світі через те його продаж постійно падає. Крім цього продуктивність американського робітника впала нижче світових стандартів і далі падає. До того долучується низька якість продукції. Деякі продукційні одиниці, навіть ті з найкращим та наймодернішим улаштуванням та з найвигіднішими умовами праці, давали продукцію, яка не дорівнювала вимогам споживача й стояла далеко прийнятих у світі стандартів. Найбільшу фабрику автомобілів на Сході ЗСА в Мава, Н.Дж., керівництво компанії мусило замкнути, а робітників звільнити з праці, бо вироби тієї фабрики виявили такі браки, що їх компанія, а тим більше покупці не могли толерувати, а всякі намагання керівництва усунути їх натрапляли на спротив робітників і їхніх юній. Щойно коли американська автомобільна промисловість опинилася над берегом пропасті і занала величезних втрат, керівництво юнії погодилося на ревізію своєї постави.

Одночасно з концесіями, на які погодилася юнія, виникли вимоги, щоб власники акцій автомобільних компаній погодилися на ревізію і обнижку їхніх дивіденд, а найвищий ешалон керівництва на зменшення їхніх пенсій. Пенсії найвищого ешелону автомобільних компаній йдуть в сотні тисяч долярів, а коли скумулювати всі їхні матеріяльні користі, то ці переступають мільйон долярів річно. Ті незаслужено високі пенсії також причиняють ся до підвишки цін на авта.

Американські економісти щораз голосніше підкреслюють, що постійний зріст заробітків американських компаній підносить інфляційні процеси, бо остаточно кожен цент підвишки заробітку мусить заплатити споживач і покупець виробу. А підвишка заробітків компаній з року в рік стала вже нормою в американському господарському житті. Не зважаючи на всілякі уліпшення, зростаючу раціоналізацію й автоматизацію продукційних процесів, кошти продукції ніколи не падуть, а тільки швидко підносяться. Ціна сировців в загальних коштах продукції становить тільки невеликий відсоток і тим мотивувати неоправдані підвишки виробів не можна.

МЕЙПЛВУД СВЯТКУВАТИМЕ ДЕНЬ 22—ГО СІЧНЯ

Мейплвуд, Н.Дж. (А.К.). — Посадник міста Роберт Ґресмір тут, у міській ратуші, прочитає видану й підписану ним проклямацію на год. 8:30 вечора, у вівторок, 19-го січня. У п'ятницю, 22-го січня, якраз у сам День української незалежности, о годині 9:30 ранку, згаданий посадник проголосить резолюцію, яка визнає Український Днем в місті день 22-го січня і на щоглі міської ратуші вивісять жовто-блакитний український прапор разом з американським прапором. Цю резолюцію, підписану і завірену міською печаттю, посадник Р. Ґесмір перешле Президентові ЗСА.

У світі

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ У ВАШІНҐТОНІ повідомив, що польський комуністичний уряд щораз більше загострює різні заборони для персоналу західних амбасад, дипломатичних станиць та консульств. Останнім таким зарядженням була заборона варшавського уряду членам західних станиць відвідувати приміщення таких станиць інших західних держав. Дотепер практиковано, що персонал усіх представництв себе взаємно відвідував не лише для плекання своїх товариських зв'язків, але також для полагоджування різних урядових орудок. Тепер це польський уряд унеможливив. Уряд ЗСА запротестував проти цього. Відтак на дорученн Вашінґтону американська амбасада у Варшаві зложила протест проти обставлення її приміщень польською поліцією. Поліція не давала змоги особам, які мали легальні справи до американської амбасади, полагоджувати їх, а телефони офіційно підслухувала польська служба безпеки.

МІЖ ФРАНЦУЗЬКИМИ КОМУНІСТАМИ, членами уряду соціялістичного прем'єра Моруа, і керівництвом соціялістичної партії Франції дійшло до першого значнішого конфлікту на тлі становища у польській справі. Французькі соціялісти вимагають відкликання воєнного стану в Польщі та привернення нормальних відносин, включно зі звільненням тисяч робітничих діячів, а комуністи підтримують комуністичний уряд Польщі та його заходи. Це дало підставу провідному французькому соціялістові, який, одначе, не є членом уряду, Джанові Поперенові закинути комуністам, що вони є агентами Москви та змагають до „фінляндизації" Західної Европи. Член уряду і голова комуністичної фракції у ньому Шарль Фіттерман з того приводу висловився в пресі, що ледве чи є доцільно й на далі підтримувати коаліційний соціялістично-комуністичний уряд. Після того включився в публічну дебату президент Франції Франсуа Міттеран, який осудив Фіттермана за те, що він безпідставно переніс конфлікт між партійними діячами двох тих партій на форум уряду.

З ЄГИПЕТСЬКИХ ДЖЕРЕЛ ПОДАНО ІНФОРМАЦІЇ про перебіг і висліди конференцій, які перевів у Каїрі державний секретар Александер Гейґ. Гейґ продовжив своє перебування в Каїрі, щоб задовільно полагодити всі актуальні справи. Міністер закордонних справ Єгипту Камаль Гассан Алі після розмов з Гейґом сказав: „Згідно з нашою думкою ми можемо тільки привітати участь державного секретаря Гейґа у процесі переводження в життя автономії для арабів в Ізраїлі, бо це тільки може приспішити той процес." Секретар Гейґ зі свого боку сказав: „Я отримав дуже рішуче й виразне зобов'язання президента Мубарака скріпити заходи для осягнення поступу в автономії та в зусиллях для поширення мирових процесів з ціллю осягнути тривалий і справедливий мир в цьому обширі". Така постава президента Мубарака не перешіпує майбутнього розходження у справі Східної частини Єрусалиму, яка була під владою Йорданії до війни 1967 року. Ізраїль уважає її невід'ємною частиною своєї державної території, а Єгипет трактує її, як і правий берег Йордану, зайнятий Ізраїлем 1967 року, ще не вирішеним питанням.

ПЕРШИХ ШІСТЬ АМЕРИКАНСЬКИХ ЛІТАКІВ типу Ф-15 американські летуни доставили до Савдійської Арабії. Савдійська Арабія закупила в ЗСА 60 таких літаків і всі вони будуть поступово туди доставлені. Час доставки літаків та їхні маршрути є таємницею з огляду на безпеку та з огляду на охорону перед повітряним шпигунством з боку держав заінтересованих таємницями того рода літаків. Відповідна кількість савдійських летунів для пільотування типу Ф-15 уже закінчила вишкіл в ЗСА.

В Америці

ВИЯВЛЯЄТЬСЯ, ЩО НЕ ТІЛЬКИ КОЛИШНІЙ президент Ричард Ніксон мав на звукозаписах компромітуючі його розмови в Овальному бюрі в Білому Домі під час його президентури. Подібне про Рузвелта відшукав професор історії Р.Дж. Бутов протягом останніх трьох років інтенсивного вивчення звукозаписів, зроблених під час президентури Френкліна Делано Рузвелта. Цей колишній демократичний президент ЗСА, що обирався чотири рази на чоло країни, під час виборчої кампанії в 1940 році, згідно з цим дослідником-істориком, записував на „тейп" за допомогою таємного приладу свої пресові конференції протягом 11 тижнів. Ці записи збережені в Рузвелтівській бібліотеці в Гайд Парку, Ню Йорк, протягом понад 30 років. Вони становлять матеріял записів разом на вісім годин. Більшість з цього — з 14-ти пресових конференцій із загальною тематикою, травня 24-им і 8-им листопада 1940 року, тобто якраз у передвиборчий час аж до дня виборів. В звукозаписі приватних розмов президент Рузвелт давав свої коментарі на великий вахляр подій, говорячи про таке, наприклад, що Америка готова „спустити курок (вогнепальної зброї), якщо япошки поважаться на будь-що", і нарікав на „фашистівську" техніку пропаганди його республіканського противника Вендела Вілкі у виборах.

ГАРВАРДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЧЕРЕЗ великодушність випускника 15 років тому цього університету підприємця Едварда Міллінкродта, мол., голови компанії Міллінкродт Інк., дістав найбільший особистий дар, який досі дістала будь-яка навчальна інституція — вища школа в Америці. Він подарував Гарвардському і Вашінгтонському університетам по 767,172 шерів, вартости на 115 мільйонів долярів. Компанія цього доброчинця виробляє хемічні речовини і продукти для плекання здоров'я. Вона міститься в Сейнт Люїсі, Міссурі. Тепер її перебирає у власність відома косметична фірма „Ейвон", і це піднесло ціни на шери згаданої компанії з 30 дол. до 50 долярів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Коли святкувати 22-ге Січня?

Питання, що стоїть у заголовку редакційної, коли святкувати День української незалежности і соборности, не мусіло б узагалі ставитися. Бож ясно, як Божий день, що святкуються важливі річниці подій і постатей якраз у той день, коли події сталися. Так є з Днем народження Христа, з Днем американської незалежности 4-го Липня; так є у всіх народів, дружніх нам і недружніх. Ніхто не переносить на суботу чи неділю день Нового року, День Подяки, чи навіть — в окупантів України завжди є річниця „Октябрської революції" 7-го листопада.

Не менше всі ми точні, якщо йдеться про відзначування днів народження, днів шлюбу, родинні ювілеї наші власні чи дорогих нам осіб. Ми не переставляємо їх ні „на-раніше", ні „на-пізніше", а святкуємо і відзначаємо їх тоді, коли така дата надходить: будь це в вільний від праці день чи в будень. Треба згадати, що протягом кількадесяти років після смерти в 1861 році Пророка України Тараса Шевченка ніхто не переставляв його дні з 9-го і з 10-го березня на пізніше, як це ми спостерігаємо в новіших часах. А святковість від того дуже тратить на емоційному наснаженні нашого відчування історичної події чи історичної постаті, які в той „переставлений" день якраз вшановуємо-святкуємо.

Щоб з цією практикою з багатьох причин закінчити, щоб привернути даті 22-го Січня авреолю значимости, яку вона повинна мати, у заклику українських Владик Церкви ми прочитали нещодавно, що слід би відзначати День української незалежности тепер і в майбутньому таки того самого дня — тобто 22-го січня, хоч тоді є п'ятниця, як цього року, а не субота чи неділя. Звичайно, що ті громади, які вже приготувалися відзначити цю дату пізніше і поробили заходи для цього (замовили залю, повідомили громаду, домовилися з учасниками тощо) і вже не можуть цього року справу змінити, будуть трактувати ці святкування, як імпрези нашого внутрішнього порядку, але на зовнішньому відтинку святкування у відповідній формі навіть в будний день має свою вимову. Тоді наш неукраїнський приятель легше зможе запам'ятати собі наше „Форт оф Джулай", наше 22-ге Січня. Буде тоді легше і нашим дітям сконцентруватися на цьому святі, бо буде одна дата, а не такі дати Свята Державности, які місцевому комітетові святкувань найбільше відповідають. Тож послухаймо ми всі мудрої ради наших ієрархів — святкуймо наші найбільші й найсвятіші річниці тоді, коли вони припадають по календарі у даному році. Ті події заслужили собі на це від нас.

ПІСЛЯ ПОДАННЯ УРЯДОМ ЕЛЬ САЛЬВАДОРУ вістки про оточення урядовими військами великої групи партизан і систематичне знищування оточених, підпільне радіо лівих партизанів зі свого боку подало відомості про пожвавлені акції лівих партизанів у різних частинах цієї країни. Між іншими успіхами партизанів мало бути здобуття ними більшого міста Хокайтік після завзятого рукопашного бою за нього. Урядові джерела заперечили, що партизани це місто здобули.

Ярослав Гайвас

НОВІ ГОСПОДАРСЬКІ НАПРЯМНІ

Напевно ніякі внутрішні господарські події й потягнення за перший рік президентури Роналда Реґена не матимуть таких глибоких і вагомих наслідків у господарському житті й дальшій еволюції господарської системи ЗСА як ті, які запали в п'ятницю, 8-го січня 1982 року. Фахова преса й господарники країни назвали їх історичними подіями, „антитрастовою експльозією Реґена", яка буде базою і поштовхом для поставання суперевеликих капіталістичних спілок і небувалої дотепер акумуляції капіталів. Якщо, очевидно, Конгрес цьому не спротивиться.

На протязі декількох годин тієї історичної п'ятниці Департамент справедливости ЗСА узгіднив з найбільшою господарською компанією в світі — Американським телефоном і телеграфом відділення від тієї компанії 22-ох територіяльних телефонічних одиниць місцевого телефону, які були дефіцитові, та залишення їй найбільш прибуткових позамісцевих телефонічних ліній, одної з найбільших у світі дослідчої системи „Лябораторії Белл" та „Вестерн електрік компанії" а в додатку до того надання А. Т. і Т. права зайнятися ділянкою „дейта процессінг" (компюторські книговедення, аналізи, калькуляції і тп. для урядових і приватних інституцій), розвитком комунікації між компютерами й компюторськими системами, продажжю компюторського приладдя та всіми елементами телекомунікаційної індустрії. Таким чином А. Т. і Т., позбувшися неприбуткових ділянок, здобув величезні можливості поширити свою діяльність на нові, вийнятково надійні ділянки, що йому дотепер було заборонено, хоч його лябораторії поробили цілий ряд винаходів у тих ділянках, але не мали права їх промислово використати. Ще 1974 року республіканські адміністрації Ніксона-Форда внесли судові позови на підставі антитрастового закону, щоб А. Т. і Т. позбавити цілий ряд прав і привілеїв, які давали йому монополь у телефонічній і спорідненій ділянках. Рішенням з п'ятниці ті судові позови уневажнено.

Другою, не менш вагомою подією було відкликання судового позову Уряду ЗСА проти І. Б. М. — найбільшої у світі компюторської фірми за монопольне захоплення цілого ряду ділянок пов'язаних з продукцією, обслугою і експлуатацію компютерів. Судовий позов, який внесла адміністрація президента Джансона 1969 року вимагав розчленування І. Б. М., обмеження його продукції компюторів і спорідненого приладдя, виконування різних функцій („дейта просессінг"), на компютері та обслуги клієнтів, яка за останній час практично охопила всі ділянки. І. Б.М. втратила останнім часом своє майже монопольне становище в тих ділянках, але все таки й надалі обслуговує, продукує й продає понад 60 відсотків усього приладдя і обслуги і через те своєю величиною придавлює всі інші, які творять коло однієї третьої. І. М. Б. обмежує, або й взагалі в деяких випадках виключає конкуренцію, основний закон американської вільної господарки.

Немає двох думок, що обидва п'ятницеві рішення створять кращі передумови для конкуренції. Але це тільки частина наслідків тих рішень. Куди важливіше буде те, що ними створено базу для майже необмеженого росту не лише тих двох промислових великанів, але й для всіх інших, які виявляють відповідну динаміку А. Т. і Т. мусить віддати в інші руки всю систему місцевих розмов, яка, одначе, була дефіцитною й треба було оплачувати той дефіцит з прибуткових позамісцевих розмов. Прихильники поділу промислових гігантів й вороги трастів радіють з того приводу, але загальна публіка причини до радости не має. Виділені в окрему фірму, або фірми місцеві телефони будуть мусіти негайно після цього так піднести ціну розмов, щоб могти господарсько розвиватися й покрити дотеперішній недобір, який покривано з позамісцевих розмов. Зате А. Т. і Т. до своїх великанських прибутків додасть ще тих 30 відсотків, які вона доплачувала до місцевих телефонів. Скористають з того в першу чергу великі спілки й узагалі підприємці, які щораз більше орудок полагоджують телефонами.

Крім цього А. Т. і Т. має відкриті всі можливості включитися у у вельми прибуткову телекомунікаційну ділянку. Компютор вже давно перейшов від реєстрації й облічувань до комунікаційних функцій. Компютор став важливою частиною комунікації, передавання вісток і даних незалежно від простірної віддані й А. Т. і Т. має широко відкриті двері. Як згадано вище „Лябораторії Белл" розв'язали цілий ряд проблем пов'язаних з працею компюторів, поширили можливості використання компюторів, але самі того промислово з огляду на антитрастові закони використати не могли. Тепер вони всіма своїми спроможностями ввійдуть у ті ділянки, а спроможності А. Т. і Т. під кожним оглядом величезні.

Інтернаціональні Бюрові Машини — І. Б. М. — не лише позбудуться небезпеки розчленування, але й дістануть поширені можливості опанування нових ділянок. Колишнє, у багатьох випадках монопольне, положення І. Б. М. зазнало величезних змін. Американська компюторська промисловість вбивається у колодочки і стає загрожувати І. Б. М., А. Т. і Т. стане тепер величезним конкурентом І. Б. М., на горизонті появилася й вийнятково швидко розвивається японська компюторська промисловість, яка вже здомінувала деякі ділянки тієї індустрії. Отже І. Б. М. треба було дати поширені можливості ініціятиви.

Зміни на відтинку, на якому дотепер домінували А. Т. і Т. та І. Б. М., не обмежуються тільки до тієї ділянки. Принципи застосовані в ній, будуть мусіти поширитися й на інші ділянки. А це знову же не обмежиться до питань господарського й технічного порядку. Наслідки цього поширяться на суспільні а в слід за тим — зчасом і на політичні відносини. І власне це викликує застереження і тривогу. Одні вказують на невигоди й збільшення видатків пересічного громадянина, як, наприклад, у випадку конечности радикально збільшити ціни на місцеві телефонічні розмови, а інші підкреслюють небезпеку надмірного зросту політичних впливів таких гігантів, як: І. Б. М. і А. Т. і Т., які вже в недалекому майбутньому можуть вирости до непередбаченої тепер могутности.

Саме ті міркування були підставою виступу республіканського сенатора з Орегону Баба Пеквуда, пред-

(Продовження на ст. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

„Запорожець за Дунаєм" в Торонто і Гамільтоні

Наше невелике, та зате рухливе та динамічне Українське Оперне Товариство Канади приготовило для нас оперу „Запорожець за Дунаєм", прем'єра якої відбулася у Гамільтоні 18-го жовтня м. р. „Запорожця за Дунаєм" уже в Канаді ставили безліч разів, починаючи від 1917 року! Але цим разом це була перша на велику скалю — професійна, а тим самим з неймовірним бюджетом постановка!

Опера відбулася у залі Гамілтон Плейс — модерній, просторій, акустичній, та майже заповненій.

У головних ролях виступали: Карась — Леонід Скірко, з приємною поставою і приємним голосом — хоча іноді трохи заштивний. Ганна Колесник — найсвобідніша акторка в цій групі — гарно передала постать Одарки. Ірина Вельгаш — дуже приємне сопрано, вивела гарну постать ніжної, закоханої та мрійливої Оксани. Богдан Чаплинський з чуттям співав у ролі молодого козака, недотягнення тільки тут в цьому, що його схарактеризовано як надто старого козака. Давид Ваярбед, у якого милий, м'який голос, добре виконав ролю султана; його вірменський „акцент" в українській мові викликав враження справжнього „чужинця-султана". Молодий талановитий актор Максим Колесник в комічній ролі султанового дорадника був милою несподіванкою. В ролі Імама співав з повагою та приємним голосом Андрій Сорока. Ролю Малага Гасана дуже добре виконав Марк Пар.

Хор був знаменитий — як на сцені — так і поза сценою: прецизний, чистий, настроєвий. Про його виступ критик Антоні Гамонд у „Гамілтон Спектейтор" написав: „Хор був розкішний. Сильні голоси надзвичайно витреновані, продукували подивугідні динамічні контрасти, делікатні і могутні ефекти з абсолютною прецизією..." А. Гамонд тільки скритикував гру хористів, як акторів, на сцені. Грала Гамілтонська Філармонія, диригував з темпераментом і відчуттям Володимир Колесник.

Чудові декорації підготовив мистець Еміль Теліжин. Вони були сповнені чару та настрою і позитивно впливали на цілу постановку опери. Розкішні дерева в долині — мечеть, місячне сяйво, що відбивалося на водах Дунаю.

Гамілтонська публіка сприймала оперу зі захопленням та ентузіязмом. По „Молитві" в останній дії були стоячі овації, і аж хотілося на цім кульмінаційнім пункті оперу закінчити! В наступних продукціях було б добре характер танців змінити з акробатичних, — на такі, що своїм стильом краще підходять опері. Так само було б побажано на майбутнє, щоб Карась, якого вважали представником славних козаків за Дунаєм аж так не ховався від Одарки...

Оперу повторено в Торонто 29-го жовтня, у тій самій постановці, в тім самім складі, в чудовій оперній залі О'Кіф Сентер. Враження майже ті самі, лише що сцена О'Кіф, мабуть, більша, бо хористи свобідніше по ній порушувалися. Коли відкрилася куртина — глядачі оплесками зустріли чудові декорації. Ганна Колесник (яка, як ми довідалися, в Гамілтоні була тоді хвора), співала багато краще, а її дует з Карасем вийшов неповторно! Зате, на жаль, Ірина Вельгаш захворіла, і не могла співати так добре, як у Гамілтоні. Строгий критик газети „Ґлоуб енд мейл" між іншим, написав: „...з музичного боку постановка опери, якою диригував Володимир Колесник, пройшла несподівано добре... Дириґент втримував добру рівновагу поміж співаками і оркестрою..." З музичного боку йому найбільше подобалася остання дія, хор і квінтет. Закинув опері забагато діялогів і монологів без супроводу музики, які для чужинця — зовсім не зрозумілі.

Обидві постановки пройшли з повним успіхом. Хор, оркестра і солісти були добре зіспівані і творили добру цілість під вмілою рукою дириґента Володимира Ко-

(Продовження на ст. 4)

Володимир Душник

БЕЗКРИТИЧНЕ ЗАХОПЛЕННЯ

Тоді коли Америка стоїть в обличчі совєтсько-московського виклику в справі подій в Польщі, велика частина вільної американської преси захоплюється американським фільмом про американського комуніста та поклонника Леніна і большевицької революції. Цей фільм під назвою „Червоні" („Редс"), голлівудської продукції „Парамонт" через три і півгодини представляє життя молодого американського радикала Джана Ріда, який був свідком большевицької революції в 1917 році, і який відтак став великим симпатиком Леніна та основником Комуністичної партії в Америці. Його працю для поширення комунізму до цієї міри оцінено в Москві, що по його смерті його похоронено в крипті в Кремлі. Відомий американський колюмніст Р. Ервайн, голова організації „Точність у засобах масової інформації" так пише у своїй синдикованій статті:

„Це велика іронія, що тоді, коли вільний світ з обуренням реагує на брутальні репресії, що є ділом комуністів у Польщі, фільмові критики в нашій країні засипають лаврами похвали фільм, в центрі якого є герой-людина, яка допомогла виплекати пістряк комунізму в Росії. Звідтіля саме цей пістряк поширився, щоб знищити свободу в Східній Европі, Китаї, Індо Китаї, Кубі, Афганістані та в більшій частині Африки..."

Немає найменшого сумніву, що коли б подібного роду фільм випродуковано в Америці про людину, яка стала героєм нацизму, така кінокартина була б засуджена згори — як „грізна небезпека" для американської свободи.

Та нацизм знищено сорок років тому, а комуністичний пістряк — живий і поширюється по цілому світі. Захоплення з яким сприймається цей фільм про Джана Ріда вказує на це, чому комунізм не засуджується на рівні з нацизмом, що на ділі так повинно бути.

Фільмовий критик „Ню Йорк Таймсу", Вінсент Кенбі, писав, що „тільки вузьколобі люди можуть вважати, що цей „фільм — це комуністична пропаґанда", а критик з „Вол Стріт Джорналу" писав, що цей фільм — „є подивугідним досягненням і без сумніву найкращим у цьому році".

Найкращим доказом, що фільм „Червоні" є звичайною комуністичною пропагандою — це твердження офіційного органу Комуністичної партії Америки, „Дейлі Ворлд", в якому 12 грудня 1981 року поміщено дві рецензії та редакційну статтю про згаданий фільм, де між іншим, сказано:

„Немає абсолютно нічого спільного між цією епопеєю і чимнебудь, що досі випродукував Голлівуд про Совєтський Союз, тим менше про революцію, від закінчення Другої світової війни. Він (фільм) ставить найбільший момент історії (російську революцію) у властиву перспективу. Ми бачимо пошану і гідність у фільмі, а потреба революції тут чітко поставлена..."

В одній із рецензій, поміщеній в комуністичному пресовому органі, читаємо: „Із усіх неправдоподібних подій, про які можна б подумати в 1981 році — році Реґено-Гейґової пошести, був би неправдоподібний фільм голлівудської продукції про Джана Ріда і большевицьку революцію 1917 року, який її представив би в чесному і прихильному світлі... А це саме ми бачимо у фільмі: „Червоні". В дальшому цей комуністичний пресовий орган закликає своїх читачів побачити цей фільм, у якому відображені „герої із шляхетними цілями".

Але, хто як не „шляхетні герої" знищили українське селянство та зорганізували штучний голод в Україні в 1932-33 роках. Ці самі люди з „чесними цілями" поневолили всі неросійські народи в СССР, сателітські країни Східньосередньої Европи, Афганістану, Куби і декілька країн Африки.

Цього у фільмі „Червоні", на жаль, не показано ані не сказано.

Ікер на „урльопі"

Діждалася „Свобода", ще й такого, що її вірний, довголітній і постійний фейлетоніст 30-річної уже рубрики „З наших буднів" — Іван Керницький, шляхетський герб — Ікер, почавши з днем 9-го січня подякував нам за „таку службу", сказавши, що в його плянах є виконати і „перевиконати" свої „трудодні", тобто: підготовити до друку і видати книжку з дитячою тематикою п. з. „Для дітей і про дітей" та й закінчити ще одну п'єсу, над якою наш Ікер вже почав працювати, для театру „Заграва" в Торонто. Рад-не-рад редакція мусіла погодитися на таке невідкличне „діктум", але водночас має „всю надію", що Ікер дотримає свою обіцянку і за півроку, тобто від 30-го червня ц. р., знову на сторінках „Свободи" продовжуватиме „книгу битія" при невмирущих — Татуха і Татушиху. — Ред.

Арх. Мирослав Німців

УКРАЇНСЬКЕ ЧУДО В ЛЮРДІ НЕЗАВЕРШЕНЕ

Місцевість Люрд у південній Франції, у стіп Піренейських гір, є знане у цілому християнському світі із появи Богородиці малій дівчині Бернадетті Субіру у 1858 році, а численні чудесні уздоровлення слідували неминучо цій незвичайній події.

Україна і Люрд

І сьогодні тисячі паломників прибувають до Люрду почерез цілий рік, між ними сотки хворих, які сподіються чудесного уздоровлення, себто чергового чуда в Люрді.

Мені невідомо — чи проголошено, яке чудесне уздоровлення українського паломника, але нам усім відомо, що в Люрді будується українська церква. Де Україна, а де Люрд? Поневолена Україна, діти якої розпорошились по всіх кінцях світу, посилилися посеред чужого моря, чужомовних країн, де треба було будувати нове життя від підстав, часто серед невідрадних обставин та дискримінації автохтонами, поставили свою стопу теж у південній Франції, в Люрді, де почитання Богородиці — голосне.

Чому так сталося? Є лиш одна відповідь: Україна від початку християнства була віддана під покров Богородиці. Через цілі століття цей вираз віри та спеціяльного почитання Богородиці діяв в Україні, став неначе неперервним обручем народної традиції. Україна має цілий ряд місцевостей, де появлялася Пречиста, де її почитано, де відбувалися многолюдні прощі до чудотворних ікон. Не диво, отже, що український люд знайшовся у Люрді, щоб величати Богородицю та своїми численними пожертвами допомагає здвигнути там українську церковцю. Усі нетерпеливо очікували закінчення будови у 1981 році та врочистого її посвячення під час Евхаристійного Конґресу.

Сталася однак несподіванка: ініціятор будови нашої церкви в Люрді, о. Василь Прийма, неструджений працівник у Христовому винограднику, парох у південній Франції, заповів недавно посвячення церкви аж на 28-го серпня 1982 року! Це напевно здивувало численних читачів наших часописів, де вже були появилися знімки із цьогорічних прощ до Люрду, де вже показано церкву зізовні завершену позолоченими банями... Не один, не одна запитають: Як же це так? Церква вже виглядає готова, а посвячення аж у 1982 році? Ті прочани, які мали щастя цього року побувати в Люрді знають чому так сталося. Дивно якось, що автори дописів із тих прощ до Люрду не згадують цієї справи та не пояснили читачам, — чому — посвячення у 1982 році, коли лиш пишуть, що „наша церковця красується золотими банями..."

Так зізовні здвигнемо, але що всередині? Всередині пусті, нагі муровані стіни, бетонова долівка без покриття, немає дверей... Чудо в Люрді щойно почалося... бо надій спочатку не було... Коли в Інституті американських архітектів мені сказали, що Франція не узнає американських дипломів та не дає американцям права бути архітектами у Франції, то я не мав ніякої надії на можливу розв'язку. На моє щастя, французьке Міністерство повідомило мене що узнає, згідно із існуючим законом, мій диплом архітекта із Відня, рівнорядним французьким дипломам! Так, отже, маючи повне право місцевого архітекта я з великим ентузіязмом виготовив проєкт нашої церкви, типу хрестокопульного, на пляні хреста із п'ятьма копулами, зі затриманням повної традиції української церковної архітектури. Бо проєкт мав недвозначно вказувати на зв'язок із Україною не з теперішньою, а з минулих років. Тому не було мови, щоб створювати проєкт у сьогочасному, „модерному" стилі архітектури, який не мав би зв'язку із поняттям України між чужинецьким світом. Українська церква в Люрді, мала б бути амбасадором України у Франції, в Люрді, де мільйони прочан...

Коли о. Прийма представив мій проєкт місцевому єпископові та будівельним властям в Люрді, він не мав надії на успіх. Але знову сталася несподіванка: проєкт апробували без ніяких змін! Незвичайна архітектура церкви, якій немає подібної в Люрді, заволоділа! Отже справді чи не українське чудо в Люрді!

Так, отже, маючи проєкт апробований та українського архітекта, о. Прийма все ж таки заощадив кількадесят тисяч долярів, бо стільки коштував би французький архітект!

Архітектура церкви

До архітектури церков у загальному можна підходити із багатьох аспектів. Перш усього людина старається доглянути в даній церкві якийсь архітектурний стиль. Люди, однак, переважно не мають правильного погляду не лише на архітектурні стилі але теж на архітектуру у загальному. Про стиль думають, що це якась „одежа", в яку даний архітект неначе „убирає" церкву, даючи їй різні прикраси, орнаменти, насаджує всякої форми бані, ітд. Вони не знають, що основною проблемою проєкту церкви є функція церковної будівлі. Архітектор перш усього розв'язує отсю проблему функції церкви при допомозі конструкційної системи, даних будівельних методів та матеріялів, що є доступні та знані будівельним фірмам, які будуть цю церкву будувати.

У проєкті української церкви в Люрді я мав ще додаткову проблему, а саме факт, що церква мала бути прибудована до закупленого дому певної архітектури. Тут примінено широкий вестибюль поміж домом та церквою, що становить церковний притвір із входом з двох сторін.

Архітектура церкви в Люрді — основана на традиції українських церков. Перш усього на традиції пляну (мету) поземого, який дає, значить створює об'єми церкви, даючи рівночасно вигляд зовнішній та нутро церкви. Отже, церква має симетричний плян хреста, себто квадрату із чотирьома раменами. Середня частина хреста є найбільша та найвища, закінчена відкритою вежею із копулою, восьмигранного пляну, що високо взноситься вгору. Чотири рамена є теж завершені вежами із копулами, в тому випадку закритими із нутра. Разом назовні всі п'ять купол творять знаменний архітектурний ансамбль, згідно із церковним прийомом про згадку п'ятьох Христових ран. Всі підбанники цих веж є восьмигранні та мають вікна із обтятими наріжниками вгорі. Форми самих бань (копул) є теж традиційно восьмикутного пляну, із ліхтарнями теж восьмикутного пляну, із кулями та хрестами. Об'єми церкви із-за її висоти та конструкції мурованих стін із залізобетонованими конструкційними елементами, не можна порівнювати до дерев'яних історичних церков, які по своїй самій природі цілої конструкції та матеріялів є дерев'яними, та які створювали свої об'єми у поступових наверствуваннях (опасуваннях). Тут, отже, є наглядний доказ, що підставою кожного архітектурного стилю — з одного боку є функція будови, та консеквентно конструкційне заложення, значить, залежно від цього вжито конструкційні елементи, та будівельні матеріяли. Від перших наших церков візантійського стилю копули завжди виходили із заложення квадрату, звідкіля переходили через так звані пендентиви у восьмикутники. Тут отже примінено цю основну традицію візантійсько-українську.

Східня духовість та її архітектура виявляється у спокої, мирі, гармонії, що її дає симетрія, послідовність ліній, заломів, контрастів, гри світла та тіней, все у найбільшому порядку, так як всесвіт, твір Господа Бога. Отся гармонія дає душевний спокій, це чого шукаємо у церкві. Архітектура церкви віддзеркалює нашу духовість Східньої Церкви.

Церква має три поземи— долішній — це мала заля, музей із долівкою нижче позему вулиці, властивий позем, себто церкву, та понад нею хори над входом. Нутро церкви запроєктовано із іконостасом, без якої немає східньої церкви. У висліді, зовнішній вигляд відповідає внутрішньому виглядові — об'ємові. Тут все виявлене просто, чітко, чисто, ясно у поділі, в масах, у формах.

Якщо хтось бажав би стримати чітке окреслення якого саме архітектурного стилю є ця церква, я сказав би, що це є вияв основного українського архітектурного заложення, із захованням традиційної функції, пляну поземого, розположення об'ємів та побудови традиційної архітектоніки, значить, побудови архітектурних мас. Річ ясна без історичних деталів, прикрас чи орнаментів, які, як може дехто думає, є саме цими методами та засобами, яких уживає архітектор, щоб „убрати" якусь церкву у даний архітектурний „стиль". Бо архітектурний стиль постає через ужиття перш усього конструкцій та методів примінення даних будівельних матеріялів для розв'язки функції даної будівлі, а не розробкою таких чи сяких орнаментів та прикрас.

(Продовження буде)

КОНҐРЕС ПРОСИТЬ ПРЕЗИДЕНТА ЗМЕНШИТИ кількість вільних днів для членів американських амбасад і консулятів у світі приблизно 50,000 осіб, бо вони, маючи вільних дев'ять днів загальних американських свят, як і працівники американці в країні, дістають заплату за ще додаткові вільні дні в такій кількості, як є вільних днів — „національних свят" у тій чужій країні, в якій ці федеральні урядовці несуть службу. А це часто сягає 24 вільні дні, за які платить державна скарбниця.

Американський банк купив картину Едварда Козака

Едвард Козак і його картина „Гуцульський танок"

Велике зацікавлення серед мистців цілого Мишиґену викликала запляновaна великим комерційним банком в Дітройті виставка етнічного мистецтва. Сам банк з головним осідком в Гемтремку та дев'тьма філіями в околиці, свідомий різнородности під оглядом національним своєї клієнтури вважав за відповідне піддержати прояви мистецької діяльности і тим самим культури цього різноманітного національного скупчення. Картини мали виявляти певні специфічні етнічні властивості, чи своїм змістом чи формою.

Банк рівночасно оголосив, що вибрані твори будуть предметом публічної виставки і частину з них він закупить для своєї постійної колекції. Це забезпечило популярність цього почину, і в висліді було надіслано 250 картин. Відомий знавець мистецтва Алберт Ляндрі, член управи ґалерії Марлборо в Ню Йорку, очолив жюрі, яке вибрало 15 картин для виставки. Ці високої мистецької вартости картини, як пересувна виставка, будуть показані в цілому ряді міст.

Для українців відрадним явищем є те, що одною із шістьох картин, закуплених банком, є картина Едварда Козака. Це наглядний доказ, що фаховий критик пізнав відразу якість і вартість його мистецтва. Сама картина „Гуцульський танок", з притаманним цьому мистцеві стилем, віддає розмах і життєрадість гуцульських леґенів.

Степан Когут

ЩЕ ПРО 90- ЛІТТЯ І. УРБАНА

У „Свободі" ч. 4 з 8-го січня 1982 року у дописі „Вотервліт відзначив 90-ліття І. Урбана" помилково подано дату народження 1981, замість 1891, а замість „в селі Наконечна", має бути Конечна. — Ред.

ГУБЕРНАТОР НЮ ДЖЕРЗІ ПІДПИШЕ ПРОКЛЯМАЦІЮ

Трентон, Н. Дж. (А.К.). — Губернатор Том Кейн підпише тут проклямацію в шану Українського Дня незалежности в четвер, 21-го січня, о 11:30 годині ранку в Капітолі стейту Ню Джерзі. Резолюції в стейтовому Сенаті та стейтовій Асамблеї будуть ухвалені після відповідних заяв і внесків законодавцями цього ж дня в пообідніх годинах.

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Дорогої і Незабутньої ДОНІ

бл. п.

Мґр. ЛЮБИ ВІТЕР РАВ

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

дня 20-го січня 1982 року, о год. 8-ій ранку в Джерзі Ситі, Н. Дж., в церкві свв. Петра і Павла.

У той сам день відправить СЛУЖБУ БОЖУ о. Бура в Пенсильвенії і о. Прийма у Люрді, Франція.

Дня 24-го січня 1982 р., о год. 9-ій буде відправлятися СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ у Рутерфорді, Н. Дж., у церкві Пречистої Діви Марії.

Великим горем прибиті:
родичі — МИХАЙЛО і ОЛЬГА
муж — РАВІ РАВ з дітьми
сестра — ІРЕНА з мужем і дітьми

Про молитви за спокій душі Покійної просить —
РОДИНА

ПОДЯКА

Цією дорогою складаємо нашу, хоч пізно, але дуже щиру подяку по смерті нашого Дорогого

бл. п. д-ра

БОГДАНА З. ГУКА

***5-го серпня 1922 — †12-го липня 1981 р.**

Щиро дякуємо всім нашим Кревним і Приятелям, які взяли участь в похоронних відправах та піддержували нас в останніх місяцях.

Ви дали нам велику полегшу у нашому смутку і кожного з Вас дорожитимемо в нашій пам'яті і наших молитвах.

РОДИНА

Управа 28-го Відділу СУА в Нюарку — Ірвінґтоні, Н. Дж.

ділиться сумною вісткою з Членством, Приятелями і Українським Громадянством, що ранком, 13-го січня 1982 р., по короткій недузі, відійшла у Вічність

наша Членка

✝

сл. п.

ДАРІЯ СТОЛЯРЧУК ЯРОСЛАВСЬКА

народжена 1905 року в Україні.
Активна союзянка і визначна письменниця.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 15-го січня 1982 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юньйон, Ню Джерзі.

ПОХОРОН в суботу, 16-го січня 1982 р., о год. 9:30 ранку до церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. при Сенфорд Аве., а відтак на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

•

Опечаленому Мужеві і Родині висловлюємо щире співчуття.

•

Замість квітів на могилу, просимо складати датки на Пресовий Фонд „Нашого Життя"

З глибоким жалем повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що дня 9-го січня 1982 року, по довгій і важкій недузі, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, відійшов у Вічність, на 86-му році життя

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, ПРАДІД і БРАТ

бл. п.

МИХАЙЛО ЗАХАРКІВ

стрілець УГА, учасник Визвольних Змагань, зразковий громадянин.

ПАРАСТАС і ПАНАХИДА були відправлені в неділю, дня 10-го січня 1982 р., в похоронному заведенні Лясковського, а ПОХОРОНЕНО Покійного 11-го січня після БОГОСЛУЖБИ і ПАНАХИДИ в українській католицькій церкві Христа Чоловіколюбця в Джансон Ситі, Н.Й., на парафіяльному цвинтарі.

Опечалені:
РОЗАЛІЯ — дружина
ОСТАП — син, з дружиною ЛІДОЮ та сином ВОЛОДИМИРОМ
ОЛЬГА КУРИЛО — дочка, з мужем ЄВГЕНОМ та дітьми: ГАЛИНОЮ, ЛЮБОМИРОМ і ВОЛОДИМИРОМ
СТЕФАНІЯ МОРОЗ — дочка, з мужем ІВАНОМ та дітьми: ОКСАНОЮ і мужем ЛИНОМ та донями УЛЯНОЮ і НАДЕЮ; ІГОРЕМ та дружиною СТЕФОЮ і дітьми: ТАНЕЮ, МИХАСЕМ та СТЕПАНОМ; ЮРІЄМ з дружиною СУЗАНОЮ; ВІРОЮ з мужем ЛЕРІ і ТАРАСОМ
ГАЛИНА БІЛИК — дочка, з мужем ВОЛОДИМИРОМ та дітьми: ЛЮБОМИРОМ з дружиною ЙОАННОЮ; з ІРИНОЮ та ЮРІЄМ
ІВАН — брат, з дружиною АННОЮ і дочкою ОКСАНОЮ з мужем
Родина в Україні

•

Замість квітів, Родина прохає про пожертви на Патріярший Фонд.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов у світлосяйні Оселі на 88-му році свого трудолюбивого життя, Найдорожчий і Незабутній Патріярх нашої Родини

сл. п.

МИХАЙЛО ТРОХИМОВИЧ РІЗНИЧЕНКО

Цією дорогою, в імені родини, складаю щиру подяку всім нашим дорогим Приятелям, Знайомим та Землякам, що були з нами у ці особливі для нас дні, за їхні молотви, за участь у Панахидах та похоронних відправах, за їхні поради і поміч, за так щедрі пожертви на добродійні цілі.

Сердечне спасибі настоятелеві катедри св. Покрови, о. протопресвітерові Несторові **Столярчукові за відвідини Тата в лікарні, за уділення Останніх Тайн св. Сповіді, св. Причастя і св. Олеособорування, за відправлення Панахид, похоронних відправ, та за теплі прощальні слова. Отцеві протопресвітерові Володимирові Мельникові за відвідини Тата в лікарні, за Панахиди, похоронні відправи та за теплі прощальні слова. Масстрові Петрові** Івановичу Китастому **та хорові при катедрі св. Покрови за ангельські співи під час Панахид та похоронних відправ.**

Митрофорному протосресві отцеві Олександрові Буковцеві за відвідини Тата вдома, в лікарні, за молитви, за Панахиди, за теплі прощальні слова, а особливо за його велику моральну підтримку для мене в час кончини Тата.

Отцеві ігуменові Бернардові Панчукові, ЧСВВ, та отцям Себастянові Саболеві, ЧСВВ, Сергієві Фединякові, ЧСВВ, за відвідини Тата в лікарні, за молитви і панахиди.

Пані Олександрі Ковальській та хорові при церкві Св. Андрія Первозванного за чудові співи під час Панахиди.

Сердечне спасибі нашим дорогим землякам Олексі Говорунові, Іванові Жаботинському, Іванові Устименкові, що на своїх руках несли Тата в останню дорогу. Дорогим **Василеві Шершунові та Миколі Шадирові, людям, яких Тато любив і цінив, та з якими пережив великі часи піднесення при розбудові Церкви співпрацюючи в Парафіяльній Раді, та нашому приятелеві Ількові Рожакові за несення домовини.**

Пані Іванці Кучер за грудку Рідної Землі, якою притрусили любляче серце Тата.

Сердечна подяка за чудові кошики квітів: Надійці та д-рові Антонові Третякам, Урені та Вітас Алантасам, родині Лазуренків, родині Барабашів, Галяженків, п. Михайлові Коновальцю, д-ру Мірдзі Снайдерс, родині Умінських та Евгенії Баранаускас.

Сердечне спасибі за так щедрі пожертви на вічні та річні моління по монастирях та місіях: родині Стефи Савчук-Яцкович, родині Камінських, родині Угоровських, Луїзі Ференс, родині Мацко.

Сердечне спасибі за так щедрі пожертви на Служби **Божі і Панахиди при Катедрі св. Покрови, церкві св. Андрія, церкві Непорочного Зачаття, на Гарвард, Школу Непорочного Зачаття, „Українське Село", та журнал „Наше Життя".**

Особливу подяку складаю Високопреосвященному Владиці Іннокентію Лотоцькому, ЧСВВ, що був з нашою родиною у хвилини великих радостей і піднесення і у хвилину жалю і смутку поспішив з словами молитви і потіхи.

Сердечна подяка нашим дорогим приятелям: Наталці Носенко, Гані Барабаш, Лені Галяженко та Федорові Івановичеві Федоренкові за цінні поради і поміч.

Доземний поклін і подяка Влодьові Іваницькому та його дружині Олюні Мовчан-Іваницькій та п. Михайлові Коновальцю за довголітню моральну і фізичну допомогу Татові.

Д-ві Дайл Ранкіну складаю сердечну подяку подяку за довголітню синівську опіку над Татом. Д-ві Роману Андрушкові щира подяка за опіку над Татом у останні дні Його життя.

Похоронному заведенню Бугай щире спасибі за зразкове переведення похорону і за цінні поради.

Ще раз з глибини серця дякую всім, що здалека і зблизька прибули, щоб віддати останній поклін Покійному.

Хай добрий і щедрий Господь віддячить Вам всім добрим здоров'ям і довголіттям !.

Дочка — **ВАЛЕНТИНА САВЧУК**

На Служби Божі і Панахиди при Катедрі Св. Покрови, церкві св. Андрія і церкві Непорочного Зачаття пожертви зложили: Петро і Надя Говорун, Іван і Марія Жаботинські, Раїса Кузьменко, Олекса і Надя Говорун, Аліція і Михайло Дмитренки, Уляна Можарівська, Володимир і Валя Шипілки, Ірена і Богдан Черниш, Корнель і Тамара Івасюки, Віра Миколенко, д-р Тамара Панчак, Ігор і Марта Кунинські, Олесь і Роксоляна Каранець, Орест і Софійка Брездень, Марійка Дідошак, Анна Сокирник, Марійка Малинович, Ліда Тарнавська, Тетяна Горпенюк, Дмитро і Марія Поплик, П.Гринь, Василь Стерхалюк, д-р Павло і Ірена Джуль, Улько Рожак, Микола і Іванка Бідюк, Михайло і Оля Ласка, Павло і Оля Филипів, д-р Богдан і Оля Дзюбановські, Марія Волощук, У.Яблонська , Л.Мінох.

На „Українське Село" зложили: Вілльям і Анастазія Вокер.

На журнал „Наше життя"—управа і членки 63 Відділу СУА

На Школу Непорочного Зачаття: Стефанія Вірстюк, Олена Гевко, Степан і Евдокія Климишин, Василь і Софія Щербій, Володимир і Оля Захарій, Ірена і Михайло Іваницькі, Марко і Надя Фіґачі.

На Гарвард зложили: Остап і Ірена Захарків, д-р Маріян і Христина Юзич, Роман і д-р Марійка Балтарович, Віталій і д-р Оксана Шустов, Семен Романів, д-р Роман і Анна Качмар, Степанія Годів, Ярослав і Оля Дуті, Іван і Люся Панчаки, Анна Дабек, Юрій і Інна Ласки, Михайло і Аделя Савки, Володимир і Влодя Тустанівські, Ірена Тарнавська, Василь і Валя Шершун, д-р Надя Туркевич-Похмурська, Зеня і Юрій Юрків, п-во Городецькі, Софія і Василь Щербій, Мирослава і Володимир Брездень, Юрій і Оксана Тарнавські, д-р Богдан і Оля Дзюбановські, Олена і д-р Микола Климишин, Анатоль і Оля Ромах, Тоня Антосяк, Василь і Іванка Сорока.

Ще раз щиро дякую всім за так щедрі пожертви. Нехай милосердний Господь віддячить Вам всім сторицею.

Дочка — **ВАЛЕНТИНА САВЧУК**

ПОДЯКА

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КЛЮБ при БАРНАРДСЬКІМ і КОЛЮМБІЙСЬКІМ КОЛЕДЖАХ

сердечно дякує всім Жертводавцям, які відгукнулись на заклик Українського Студентського Клюбу допомогти зібрати фонди на заснування українських курсів в 1982/1983 шкільному році при Колюмбійському Університеті.

Ми вдячні за підтримку наших старань на цю важну ціль!

Хто ще хоче зложити свої пожертви, просимо висилати чеки на BARNARD/COLUMBIA UKRAINIAN STUDIES FUND, конто ч. 9705
Self-Reliance New York Federal Credit Union
108 Second Avenue • New York, N.Y. 10003

ШКОЛА КОБЗАРСЬКОГО МИСТЕЦТВА в НЮ ЙОРКУ

ділиться сумною вісткою з Бандуристами в Ню Йорку і в цілому вільному світі, що 6-го січня 1982 року відійшов у Вічність на 92-му році життя

☦

сл. п.

ВАСИЛЬ ЄМЕЦЬ

СВІТОВОЇ СЛАВИ БАНДУРИСТ —
віртуоз, професор та автор багатьох статтей на кобзарські теми.

•

Вельми Шановній дружині Марії і сестрі Ользі Готрі складає вислови глибокого співчуття

УПРАВА ШКОЛИ

✝

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого

св. п. д-ра

ЯРОСЛАВА ВОЄВІДКИ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ

в слідуючих церквах:
св. Івана Хрестителя, в НЮАРКУ, Н. Дж., дня 23-го січня 1982 р., о год. 8-ій рано;
свв. Петра і Павла, в КЛІВЛЕНДІ, Огайо, дня 24-го січня 1982 р., о год. 12-ій дня;
в Соборі, Пресв. Родини у ВАШІНҐТОНІ, Д. К., дня 25-го січня 1982 р., о год. 8-ій ранку;
в українській католицькій церкві Непор. Зачаття ПДМарії у САН ФРАНСІСКО, Каліфорнія, дня 31-го січня 1982 р., о год. 11:30 ранку.

Про молитви за душу Покійного просить —
РОДИНА

✝

У глибокому смутку повідомляємо Рідних і Знайомих, що дня 12-го січня 1982 року упокоїлася в Бозі на 79-му році життя,

наша Найдорожча МАМА, БАБУСЯ і СЕСТРА

бл. п.

КАТЕРИНА КУХАРСЬКА
з дому КУХАРСЬКИХ

народжена в Любачеві, Україна.

ПАНАХИДИ за спокій ДУШІ ПОКІЙНОЇ в середу, 13-го січня і в четвер, 14-го січня 1982 року, о годині 7:30 вечора в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід, 7-ма вул., Ню Йорк, Н. Й. 10009.

ПОХОРОН в п'ятницю, 15-го січня 1982 р., в годині 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра, Ню Йорк, а опісля на кладовище КАЛЬВАРІЯ, Квінс.

Горем прибиті:
дочка — СТЕФАНІЯ
дочка — МАРІЯ ПЛІСАК з мужем ІВАНОМ і дітьми: ПЕТРУСЕМ і ХРИСТИНОЮ
зять — АНДРІЙ БОРДУН з донечкою МАРУСЕЮ в Україні
сестра — АННА ЛІПАР з Родиною в Україні
та ближча і дальша Родина в Україні і на чужині

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО БРАТІВ У ПОТРЕБІ!

Чи Ви вже склали свою пожертву на допомогу загроженим голодом, холодом і недугами братів і сестер українців у Польщі? Передайте її негайно на руки Вашого о. Пароха, або перешліть на адреси:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

UKRAINIAN CATHOLIC ARCHDIOCESE
815 N. Franklin Street
Philadelphia, Pa. 19123

„Запорожець"...

(Продовження зі стор. 2)

лесника. Відчувалася солідна підготова хору, до чого багато праці вклав асистент хормайстра — Зенон Лаврищин.

Було приємно собі усвідомити, що хоча ми ні в Києві, ні у Львові, а бачимо та чуємо нашу оперу нарівні з канадськими продукціями, в професійній підготові, на оперних сценах. Було теж приємно почути голоси признання, подиву, а то й може подекуди заздрости наших співгромадян, що українська група — це єдина що спромоглася на таке „чудо". Бож усі знаємо, що кожна опера, канадська, чи метрополітальна, чи інші, це дефіцитні підприємства.

Оксана Бризгун-Соколик

Нові господарські...

(Продовження зі стор. 2)

сідника сенатської Комісії торгівлі. Він заповів, що Комісія, що її він очолює, припильнує, щоб були схвалені закони, які візьмуть в оборону консумента та унормують інші питання зв'язані п'ятницевими рішеннями. В Палаті Репрезентантів подібно висловився демократ з Каліфорнії Роберт Матсуї та інші. Ще інші застереження висловили представники Пентагону. Генеральний правний дорадник Пентагону Вілліям Говард Тефт 4-ий заявив: „Ми не погоджуємося з таким полагодженням цих справ". Інші, а між ними директор Військового аґентства комунікацій, генерал Вілліям Гілсмен висунув питання безпеки й доступу до телекомунікаційних систем після того, як вони будуть так сцентралізовані у великих приватних фірмах, як це передбачують п'ятницеві узгіднення.

ЛИВАНСЬКІ ТЕРОРИСТИ СХОПИЛИ дипломатичного представника Альжирії Рубаха Харву в столиці Ливану, Бейруті, а на другий день його мертве тіло знайдено на одній з вулиць того міста. Мотиви вбивства — невідомі, але про схоплення повідомив був речник правої ливанської терористичної групи через радіовисильню, яка є під впливами правих кіл. Дипломат Рубах Харва був провідним представником альжирського уряду, який бере участь в активних заходах, спрямованих до полагодження спорів серед різних ливанських груп. Ливанський міністер закордонних справ Фуад Бутрос висловив співчуття альжирському урядові та обіцяв, що ливанський уряд поробить усі потрібні заходи для збільшення безпеки закордонних дипломатів у Ливані.

ВІСТКА, ЩО ВЛАСНИК—ВИДАВЕЦЬ ГАЗЕТИ „Дейлі Нюз" в Ню Йорку хоче її продати, стурбувала професійні спілки робітників цього підприємства і вони внесли прохання до власника газети — „Трібюн" компанії в Чикаго, переглянути це рішення і не продавати газети, бо вона останні чотири місяці 1981 року значно поправила свої фінансові справи, мала прибутки і, значить, є надія, що газета „оплачуватиметься". Остаточна відповідь на ці прохання ще не поступила. Газета затруднює біля 3,800 робітників.

Відбулася конференція про Україну в Сорбонні

У суботу, 12-го грудня 1981 року, відбулася в Сорбонні успішна конференція-колоквій про історичні зв'язки України з Францією. Прочитано такі доповіді: д-р О. Дражньовський—„Скитське походження ґотів і бурґундів та їх участь у формуванні Франконії"; д-р А. Жуковський—„Мазепа і французька дипломатія"; д-р Я. Йосипишин—„Наполеон і Україна" та д-р В. Косик—„Франко-українські взаємини під час Першої світової війни".

Між численним присутніми (всіх понад 60 осіб) були професори К. Нордман, А. Безансон, Ф. Кокен, журналіст Ж. Мабір й інші. Після кожної доповіді відбулася жвава дискусія, яка виявила велике зацікавлення слухачів поставленими питаннями. Вже після першої доповіді висловлено думку, що такі праці повинні бути опубліковані, бо, наприклад, тези д-ра О. Дражньовського повинні бути доповнені науковою дискусією, яка неможлива, якщо про них науковці не прочитають.

Проф. К. Нордман, який у 1957 році захистив дисертацію на тему „Карло XII і Україна Мазепи", зрадів, що нарешті, у французькому університеті можна обговорювати українську тематику, бо в часі захисту його дисертації це було незвичайно тяжко. Дискутуючи довго над останньою темою, учасники хотіли глибше збагнути причини невдач французької політики на сході Европи.

Конференцію зорганізував створений рік тому Осередок студій про Україну при Інституті сучасних міжнародних взаємин Сорбонни (Париж-1). Заходи для його створення почав д-р В. Косик у 1979 році перевівши розмови з відповідними чинниками й професорами. Точна назва осередку по-французьки: Група студій про Україну в міжнародних взаєминах. До неї ввійшли професори Сорбонни А. Снейдарек, голова, Р. Жіро, Е. Карер д'Енкос, а з українців—д-р В. Косик і д-р Я. Йосипишин. Відтак запрошено до співпраці інших істориків, в тому і д-ра А. Жуковського.

Мета осередку студій—досліджувати місце України в міжнародних взаєминах під час різних епох її історії. Відкриваючи першу конференцію осередку студій, проф. А. Снейдарек підкреслив, що працю Осередку студій про Україну в міжнародних взаєминах ніхто не сміє уважати „антиросійською" чи „антипольською", бо йдеться лише про об'єктивне вивчення історії й ситуації України, та її прав між іншими народами.

У Франції про Україну знають дуже мало, хоча вона має велику історичну минувшину й українців є стільки ж, що й французів. Звідси випливають завдання осередку студій, який повинен нав'язати співпрацю із зацікавленими науковими інституціями, як, наприклад, з Інститутом слов'янознавчих студій Сорбонни (Париж—I) і з Українським Вільним Університетом.

В.К.

Дописи з життя громад, установ, організацій чи осіб мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками й писати розбірливо. Дописи слід надсилати до десяти днів після відбуття даної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи й правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища, не скорочуючи їх. У випадку англійських імен чи назв треба дати в дужках і їх.

СНІГОВІЯ, ЩО РОЗШАЛІЛАСЯ ПО БІЛЬШОСТІ стейтів Америки в останніх днях, спричинила смерть приблизно 155-ти осіб з холоду, вдома чи на вулиці, в снігових заметах чи в інших місцях, де не було досить тепло. Навіть південні стейти постраждали від снігової бурі; тут буря порвала електричні дроти, через це понад мільйон людей на півдні були без світла й огрівання. Сніговія примандрувала з Тексасу і огорнула всі великі міста північносхідного побережжя ЗСА, де треба було закрити школи в Балтіморі, Вашінґтоні, Філядельфії, на околицях Ню Йорку й у інших місцях. Червоний Хрест мусів відкрити численні притулки з огріванням для десятків тисяч людей, що лишилися без тепла в їхніх домах. Так у самій Атланті було відкрито 16 таких притулків, де знайшли нічліг 2,700 осіб тільки у вівторок, 12-го січня. А що вже й казати про велетенську кількість людей по всіх містах ЗСА, що опинилися в подібній до атлантців потребі.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 17-го СІЧНЯ 1982 р.

Нюарк, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 76-ий Відд., о год. 1-ій по пол. в укр. кат. школі при Санфорд і Айві вул. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. Найкраще платити вкладки чеками і посилати прямо до Відділу. — Юлія Демчук, фін. секр.

Трой, Н. Й. Річні збори 191-го Відділ, о год. 4-ій по пол. в канцелярії Kolody Insurance Co., 455 Third St., Troy, N.Y. На порядку: вибір нової Управи на 1982 рік та делеґатів і їх заступників на 30-ту Конвенцію УНС. — Р. Колодій, секр.

НЕДІЛЯ, 24-го СІЧНЯ 1982 р.

Байон, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 281-го Відд., о год. 3-ій по пол. в залі УНДому. Після Загальних зборів — Звичайні збори для вибору делеґата на 30-ту Конвенцію УНС. — І. Свищук, гол., М. Сірий, секр.

Вільямстовн, Н. Дж. Річні збори Т-ва Україна 261 Відд., о год. 9-ранку в церковній залі св. Петра і Павла, Black Horse Pike, Cecil-Williamstown, N.J. Проситься чл. прибути. П. Аркотин, секр.

Рочестер, Н. Й. Річні загальні збори Б-ва св. Йосафата 217-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в церковній залі св. Йосафата. На порядку: відчитання протоколу, звіти: фінансовий, хворих, К. Комісії, перегляд праці за 1981 р., дискусія, вибір Управи на 1982 р. По зборах буде перекуска. Просимо чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — К. Шевчук, предс., Т. Кубарич, фін. секр., Ст. Мартинюк, кас., Дм. Марґолич, гол. К. К., Анна Васьків і Марта Пристай — члени, Ст. Васьків, Ст. Приймак, А. Гривнак і Кат. Марґолич — чл. Управи.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПЕТРО ЗУБАН, член УНС Відд. 290-го Т-ва Неп. Зач. Пр. Діви Марії в Балтиморі, помер 27-го листопада 1981 року на 70-му р. життя. Нар. 1911 року в Монастириськах, Західня Україна. Членом УНС став в 1949 році. Залишив у смутку дружину Анастазію та ближчу і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 30-го листопада 1981 року на католицькім цвинтарі в Ґетисбурґу, Па.

Вічна Йому Пам'ять !
Михайло Хома, секр.

ІВАН ОСАРЧУК, член УНС Відд. 433-го ім. Івана Мазепи у Вест Айсліпі, Н. Й., помер 17-го жовтня 1981 року на 56-му році життя. Нар. в 1925 році у Вест Айсліпі, Н. Й. Членом УНС став в 1941 році. Залишив у смутку дружину Анну, доньку Клавдію Рамей, сина Івана і одну внучку. Похорон відбувся 20-го жовтня 1981 року на цвинтарі св. Йосифа у Норт Бабилоні, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять !
Іванна Завируха, секр.

ІВАН ЦУГИРКА, член УНС Відд. 32-го ім. Олега Ольжича у Філядельфії, Па., помер 2-го листопада 1981 року на 57-му році життя. Народився в 1925 році в селі Пиків, повіт Турка, Україна. Членом УНС став в 1968 році. Залишив у смутку брата та сестру в Україні. Похорон відбувся 7-го листопада 1981 року на цвинтарі у Факс Чейсі біля Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять !
Володимир Яців, секр.

ФРЕНСИС КОЛЬБА, членка УНС Відд. 143-го Т-ва „Любов" у Ґрейт Медовс, Н. Дж., померла 8-го листопада 1981 року на 63-му році життя. Нар. 12-го лютого 1919 року у Ґрейт Медовс, Н. Дж. Членом УНС стала 1937 року. Залишила в смутку мужа Андрія, доньку Ненсі, сина Андрія, одну сестру і п'ятьох братів. Похорон відбувся 11-го листопада 1981 року на цвинтарі „Пеквест Юніон" у Ґрейт Медовс, Н.Дж

Вічна Їй Пам'ять !
Анна О. Мандзюк, секр.

ГІЛЯРІЙ ІВАН ЗАРИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 327-го Т-ва „Запорозька Січ в Гемпстеді, Ню Йорк, помер 7-го листопада 1981 року на 58-му році життя. Нар. 1923 року в Перемишлянах, Західня Україна. Членом УНС став в 1950 році. Залишив в смутку дружину Зеновію, дочку Марусю, синів Юрія і Гілярія, братів Володимира і Богдана з родинами. Похорон відбувся 11-го листопада 1981 року на український цвинтар св. Духа в Гамптонбурзі, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять !
Андронік Копистянський, секр

ОЛЬГА ГАЛЬЧУК, член УНС Відд. 427-го ім. Івана Франка в Сент Кетеринс, Онтаріо, Канада померла 10-го жовтня 1981 р. на 55-му році життя. Народилася в 1927 році в Каневі, Україна. Членом УНС стала в 1955 році. Залишила в смутку мужа Ярослава, синів Володимира і Михайла, матір Маргариту, близьку і дальшу родину в Україні і Канаді. Похорон відбувся 14-го жовтня 1981 року на цвинтарі „Вікторія Ловн" в Сейнт Кетеринс, Онтаріо, Канада.

Вічна Їй Пам'ять !
П. Дяків, секр.

АНАСТАСІЯ БІЛИК, член УНС Відд. 473-го ім. сотника Ю. Головінського у Монтреалі, Квебек, Канада, померла 16-го жовтня 1981 року на 68 р. життя. Нар. в 1903 році в Збаражі, Україна. Членом УНС стала у 1957 році. Залишила в смутку брата Івана Верещака і племінника Ярослава Гриневича. Похорон відбувся 19-го жовтня 1981 року на цвинтарі „Коте дес Нейж" у Монтреалі, Квебек, Канада.

Вічна Їй Пам'ять !
Віра Баніт, секр.

ІВАН ТИМА, член УНС Відд. 7-го ім. Дмитра Капітули в МекАду, Па., помер 5-го листопада 1981 року на 68-му році життя. Залишив в смутку дружину Гелену, доньку Соню і сина Івана, п'ять внуків і дві сестри. Похорон відбувся 9-го листопада 1981 року на цвинтарі св. Марії в Газлетон, Па.

Вічна Йому Пам'ять !
Гелен Словік, секр.

ДМИТРО МАТВІЙ МОРОЗЮК, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаґо, Ілл., помер 26-го жовтня 1981 року на 68-му році життя. Нар. 2-го грудня 1913 року в Стюартбирн у Манітобі, Канада. Членом УНС став в 1971 році. Залишив у смутку дружину Аґнесу, синів Ричарда з родиною і Джеймса та доньку Діяну Голл. Похорон відбувся 29-го жовтня 1981 року на цвинтарі св. Адальберта в Найлс, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять !
Василь Семків, секр.

СТЕФАН ОНУЛЯК, член УНС Відд. 106 ім. св. Миколая в Чикаґо, Ілл. помер 18-го жовтня 1981 р. на 71-му році життя. Нар. в 1910 році в Україні. Членом УНС став в 1952 році. Залишив у смутку дружину Антоніну, дочки — Анну, Йозефіну, Стефанію й Михайлину. Похорон відбувся 21-го жовтня 1981 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять !
Управа

АННА МЕЛЬНИК, член УНС Відд. 94 ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремку, Міч. Померла 12го вересня 1981 року на 83-му році життя. Нар. 5-го грудня 1896 року в Західній Україні. Членом УНС стала 31-го липня 1942 року. Залишила в смутку сина Івана Мельника. Похорон відбувся 15-го вересня 1981 року на цвинтар Вудлави в Санта Моніка, Кал

Вічна Їй Пам'ять !
Секретар

ДЖЕЙМС ВІВЧАР, член УНС Відд. 256 ім. св. Івана Хрестителя в Рівергеді, Н.Й. Помер 30-го вересня 1981 року на 41-му році життя. Покійний народився 25-го листопада 1939 р. в Савтгемптон, Н.Й. Членом УНС став в 1968 році. Залишив у смутку дружину Джусілею, дочку Доменіку, маму Анну, батька Івана, і брата Степана. Похорон відбувся 3-го жовтня на цвинтарі у Вестгемптоні, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять !
Кирило М. Безкоровайний, секр.

МАТРОНА КОВАЛЬ, членка УНС Відд. 277 ім. св. Івана Хрестителя. Померла 6-го жовтня 1981 року на 56-му році життя. Нар. 1925 року в Долібах, Ходорів. Членом УНС стала в 1950 році. Залишила в смутку чоловіка Александра і шестеро дітей і всі вони належать до 277-го Відд. УНС. Похорон відбувся 10-го жовтня 1981 року на цвинтарі в Ґлестонбирі, Конн.

Вічна Їй Пам'ять !
Семен Кравець, секр.

МИКОЛА ЧОМКО, член УНС і кол. секретар Відд. 144. Помер 21-го жовтня 1981 р. на 69-му році життя. Нар. 28-го лютого в Скрентоні, Па. Членом УНС став у 1940 році. Залишив у смутку дружину Маргарету; братів: о. монсіньйора Степана і Михайла та інших членів родини. Похорон відбувся 24-го жовтня 1981 р. на цвинтарі св. Володимира в Скрентоні, Па.

Вічна Йому Пам'ять !
Марґарета Е. Чомко, секр.

МИКОЛА КУЩНІР, член УНС Відд. 256 ім. св. Івана Хрестителя в Рівергед, Н.Й. Помер 16-го жовтня 1981 року на 68-му році життя. Нар. 21-го листопада 1912 року в Україні. Членом УНС став у 1959 році. Залишив у смутку дружину Михайлину. Похорон відбувся 19-го жовтня 1981 року на цвинтарі Мвнт Плезент в Сентир Моричіс, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять !
Кирило М. Безкоровайний, секр

АНТІН ДАНКО, член УНС Відд. 375 ім. Д. Вітовського в Філядельфії, Па. помер 2-го серпня 1981 року на 86-му році життя. Нар. 1894 року в Бикові коло Самбора в Україні. Членом УНС став в 1939 році. Залишив у смутку дружину; синів — Стенлі і Володимира; брата Івана і Бронислава з родиною. Похорон відбувся 8-го серпня 1981 року на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Па.

Вічна Йому Пам'ять !
Петро Тарнавський, секр.

АННА РУДА, член УНС Відд. 305 в Магоней Ситі Па. помер 9-го жовтня 1981 року на 86-му році життя. Нар. 20-го лютого 1903 року в Австрії. Членом УНС стала в 1934 році. Залишила в смутку Теодору, Міллісент, Павлину, Анну і Катерину. Похорон відбувся 13-го жовтня 1981 року на Українському цвинтарі св. Миколая в Магоней Ситі, Па.

Вічна Їй Пам'ять !
Марґарета Гентош, секр.

ІВАННА РИХЛІВСЬКА СНІГУРОВИЧ, членка УНС Відд. 379 ім. св. Юрія в Чикаґо, Ілл. померла 4-го жовтня 1981 року на 68-му році життя. Нар. 27-го листопада 1913 року в Рудках, Україна. Членом УНС стала в 1950 році. Залишила в смутку мужа Володимира, дочку Христину і внучку Софію. Похорон відбувся 7-го жовтня 1981 року на цвинтарі св. Миколая в Парк Ридж, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять !
Василь Семків, секр.

ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ В ЧИКАҐО

Чикаґо, Ілл. (о.б.). — Товариство Українських Купців, Промисловців і Професіоналістів влаштовує в суботу, 23-го січня ц.р., в Союзовому Домі, вечірку з перекускою, на яку запрошує членів і громадян. Вечірку, яка запланована на год. 6-ту вечора, попередять короткі наради членів згаданого Товариства.

ЗМІНА ЗАГОЛОВКУ СТАТТІ

Заголовок статті ред. Володимира Душника, що появилася в „Свободі", ч. 6, з 12-го січня ц.р. п.з. „Хорватські терористи про тероризм своїх земляків", мав звучати „Хорватські націоналісти про тероризм своїх земляків".

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!